

OGÓLNE WARUNKI GRUPOWEGO UBEZPIECZENIA INSTALACJI FOTOWOLTAICZNYCH

ustalone uchwałą nr UZ/152/2017 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej z dnia 6 czerwca 2017 r., ze zmianami ustalonymi uchwałą nr UZ/267/2018 Zarządu PZU SA z dnia 28 sierpnia 2018 r.

Informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	§ 1 ust. 6, § 2, § 3, § 4, § 5, § 7, § 8, § 9, § 10, § 11, § 12, § 13, § 15, § 19, § 20 ust. 1, § 21 ust. 1, 3–6, § 22 ust. 1 i 3
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 1 ust. 6, § 2, § 3, § 4, § 5, § 6, § 7, § 8, § 9, § 10, § 11, § 12, § 13, § 15 ust. 3, § 17, § 18 ust. 3, § 20 ust. 2, § 21 ust. 2 i 3, § 22 ust. 2

POSTANOWIENIA WSTĘPNE

§ 1

- Ogólne warunki grupowego ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznych, zwane dalej „OWU”, mają zastosowanie do Umowy grupowego ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznych, zwanej dalej „umową ubezpieczenia”, zawartej pomiędzy Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Spółką Akcyjną, zwaną dalej „PZU SA”, a ubezpieczającym.
- Na podstawie OWU PZU SA udziela ochrony ubezpieczeniowej w zakresie:
 - ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznej;
 - ubezpieczenia ryzyka wystąpienia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej.
- Ubezpieczony może żądać, by PZU SA udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą jego praw i obowiązków.
- Zarzut mający wpływ na odpowiedzialność PZU SA, PZU SA może podnieść również przeciwko ubezpieczonemu.
- Językiem stosowanym przez PZU SA w relacjach z konsumentem jest język polski.

- W sprawach nieuregulowanych w OWU mają zastosowanie odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.

DEFINICJE

§ 2

Przez użyte w OWU pojęcia, należy rozumieć:

- akty terroryzmu** – działania indywidualne lub grupowe skierowane przeciwko ludności lub mieniu w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności, dezorganizacji życia publicznego, transportu publicznego, zakładów usługowych lub wytwórczych – dla osiągnięcia skutków ekonomicznych, politycznych lub społecznych;
- awarię instalacji** – wynikające z przyczyny zewnętrznej lub wewnętrznej nagle, niespodziewane i niezależne od woli ubezpieczonego uszkodzenie instalacji fotowoltaicznej, powodujące zaprzestanie jej funkcjonowania lub nieprawidłowość działania;
- dewastację** – umyślne zniszczenie lub uszkodzenie instalacji fotowoltaicznej przez osoby trzecie, w tym

w związku usiłowaniami lub dokonaniem kradzieży z włamaniem;

- 4) **dym i sadzę** – zawieszane cząsteczek będącą bezpośrednim skutkiem:
 - a) spalania, która nagle i w sposób krótkotrwały wydobywa się z urządzeń znajdujących się w miejscu ubezpieczenia, eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi oraz przy sprawnym działaniu urządzeń wentylacyjnych,
 - b) ognia, niezależnie od miejsca jego powstania;
- 5) **eksplozję** – gwałtowną zmianę stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdzieleniu w takich rozmiarach, iż wskutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnienia; za spowodowane eksplozją uważa się również szkody powstałe wskutek implozji, polegające na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;
- 6) **zaryszyć integralną** – wyłączenie odpowiedzialności PZU SA za szkody nie przekraczające określonej kwoty;
- 7) **grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu;
- 8) **huk ponaddźwiękowy** – falę uderzeniową wytworzoną przez statek powietrzny poruszający się z prędkością większą od prędkości dźwięku;
- 9) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s ustalonej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zwany dalej „IMGW”, którego działanie wyrządza masowe uszkodzenia; w przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMGW wystąpienie huraganu stwierdza się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania lub bezpośrednim sąsiedztwie;
- 10) **instalację fotowoltaiczną** – panel fotowoltaiczny lub zespół paneli fotowoltaicznych wraz z wyposażeniem oraz infrastrukturą, służący do przetwarzania energii promieniowania słonecznego w energię elektryczną oraz dostarczania tej energii do instalacji wewnętrznej budynku lub do zewnętrznej sieci elektroenergetycznej;
- 11) **kradzież z włamaniem** – zabór cudzej instalacji fotowoltaicznej lub jej części w celu przywłaszczenia, którego sprawca dokonał albo usiłował dokonać z miejsca ubezpieczenia po usunięciu – przy użyciu siły lub narzędzi – istniejących zabezpieczeń pozostawiając ślady na tych zabezpieczeniach stanowiące dowód użycia siły lub narzędzi lub po otwarciu zabezpieczeń kluczem lub innym urządzeniem otwierającym, który sprawca zdobył przez kradzież z włamaniem z innego miejsca niż miejsce ubezpieczenia albo w wyniku rabunku, tj. z zastosowaniem przemocy fizycznej lub groźby natychmiastowego jej użycia lub z doprowadzeniem osoby do nieprzytomności lub bezbronności albo poprzez przywłaszczenie lub wyłudzenie kluczy lub innych urządzeń otwierających dokonane z użyciem podstępem wobec osób małoletnich, niedoświadczonych ze względu na podeszły wiek lub nie w pełni sprawnych; za kradzież z włamaniem uważa się także zabór cudzej instalacji fotowoltaicznej lub jej części w celu przywłaszczenia, którego sprawca dokonał albo usiłował dokonać z miejsca ubezpieczenia bez usunięcia – przy użyciu siły lub narzędzi – istniejących zabezpieczeń, pod warunkiem usytuowania instalacji fotowoltaicznej w miejscu ubezpieczenia, które jest trwale ogrodzone i zamknięte na klucz oraz wyposażone w system stałego monitoringu instalacji fotowoltaicznej z powiadomieniem agencji ochrony mienia lub wyposażone w system 24 godzinnego dozoru miejsca ubezpieczenia;
- 12) **lawinę** – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie mas śniegu, lodu, błota, skał lub kamieni ze zboczy górskich;
- 13) **miejsce ubezpieczenia** – miejsce znajdujące się na terytorium RP, w którym znajduje się instalacja fotowoltaiczna, wskazane PZU SA przez ubezpieczającego, zgodnie z umową ubezpieczenia;
- 14) **mikroinstalację** – instalację odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 40 kW, przyłączoną do sieci elektroenergetycznej w napięciu znamionowym niższym niż 110 kV;
- 15) **nieprosumenta** – podmiot nie będący prosumentem, wytwarzający energię elektryczną wyłącznie z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji, który zawarł z ubezpieczającym umowę o podłączenie instalacji fotowoltaicznej do sieci ubezpieczającego;
- 16) **ogień** – ogień, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się o własnej sile;
- 17) **opad** – wodę pochodzącą z naturalnych opadów w postaci deszczu, topniejącego śniegu i lodu lub gradu, powodującą uszkodzenie, zniszczenie lub awarię instalacji fotowoltaicznej;
- 18) **osobę bliską** – małżonka, konkubenta, wstępnego, zstępного, brata, siostrę, ojczyma, macochę, pasierbą, teścia, teściową, zięcia, synową, przysposobionego, przysposobionego, pozostającego pod opieką lub przyjętego na wychowanie w ramach rodziny zastępczej w rozumieniu przepisów prawa rodzinnego;
- 19) **osobę trzecią** – każdą osobę niebędącą ubezpieczającym lub ubezpieczonym;
- 20) **panel fotowoltaiczny** – pojedynczy element instalacji fotowoltaicznej, w którym następuje przemiana energii promieniowania słonecznego w energię elektryczną w wyniku zjawiska fotowoltaicznego;
- 21) **poron** – bezpośrednio wyładowanie atmosferyczne na instalację fotowoltaiczną pozostawiające ślady tego zdarzenia;
- 22) **powódź** – zalanie terenów wskutek:
 - a) podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących lub stojących,
 - b) opadu,
 - c) spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich lub falistych,
 - d) podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych (cofka);
- 23) **prosumenta** – w rozumieniu ustawy o odnawialnych źródłach energii odbiorcę końcowego dokonującego zakupu energii na podstawie umowy kompleksowej zawartej z ubezpieczającym, wytwarzającego energię elektryczną wyłącznie z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji w celu jej zużycia na potrzeby własne, niezwiązane z wykonywaną działalnością gospodarczą regulowaną ustawą o swobodzie działalności gospodarczej;
- 24) **przebieście** – nagły wzrost napięcia w sieci lub instalacji elektrycznej, powodujący uszkodzenie, zniszczenie lub awarię instalacji fotowoltaicznej;
- 25) **przerwę w działaniu instalacji fotowoltaicznej** – całkowite zaprzestanie wytwarzania energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną;
- 26) **rabunek** – zabór cudzej instalacji fotowoltaicznej lub jej części w celu przywłaszczenia dokonany z zastosowaniem przemocy fizycznej lub groźby natychmiastowego jej użycia lub z doprowadzeniem osoby do nieprzytomności lub bezbronności albo poprzez przywłaszczenie lub wyłudzenie kluczy lub innych urządzeń otwierających dokonane z użyciem podstępem wobec osób małoletnich, niedoświadczonych ze względu na podeszły wiek lub nie w pełni sprawnych;
- 27) **rezygnację z ochrony ubezpieczeniowej** – wystąpienie z umowy ubezpieczenia;
- 28) **RP** – Rzeczpospolita Polska;
- 29) **stopień zużycia technicznego** – wyrażony w procentach wskaźnik zużycia instalacji fotowoltaicznej, wynikający z okresu jej eksploatacji, trwałości zastosowanych materiałów, jakości wykonanych robót budowlanych lub instalacyjnych, sposobu użytkowania oraz przeprowadzonych prac konserwacyjno-naprawczych;

- 30) **szkódę:**
- a) w ubezpieczeniu instalacji fotowoltaicznej – szkodę polegającą na utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu instalacji fotowoltaicznej,
 - b) w ubezpieczeniu ryzyka wystąpienia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej – stratę finansową ubezpieczonego spowodowaną wystąpieniem przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej;
- 31) **śnieg i lód** – naturalny opad w postaci śniegu lub lód, oddziaływujące swoim ciężarem bezpośrednio na instalację fotowoltaiczną albo mogące spowodować przewrócenie się pod wpływem ich ciężaru drzew lub innych sąsiadujących obiektów na instalację fotowoltaiczną – powodując uszkodzenie lub zniszczenie instalacji fotowoltaicznej;
- 32) **trzęsienie ziemi** – naturalne, gwałtowne wstrząsy skorupy ziemskiej;
- 33) **ubezpieczającego** – podmiot, który zawarł umowę ubezpieczenia;
- 34) **ubezpieczonego** – prosumenta lub nieprosumenta, na którego rachunek ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia;
- 35) **upadek drzew lub masztów** – przewrócenie się drzew lub masztów lub oderwanie się i upadek ich części na instalację fotowoltaiczną; przez maszty należy rozumieć również słupy energetyczne, kominy, latarnie;
- 36) **upadek statku powietrznego** – katastrofę lub przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku;
- 37) **wartość odtworzeniową** – koszt wymiany utraconej, zniszczonej albo uszkodzonej instalacji fotowoltaicznej na nową tego samego typu i o tych samych lub w przypadku kiedy jest to niemożliwe, najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, z uwzględnieniem kosztów (jeśli występują) transportu, montażu oraz cła i innych tego typu opłat;
- 38) **wartość rzeczywistą** – koszt wymiany utraconej, zniszczonej albo uszkodzonej instalacji fotowoltaicznej na nową tego samego typu i o tych samych lub w przypadku kiedy jest to niemożliwe, najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, z potrąceniem stopnia zużycia technicznego do dnia powstania szkody oraz z uwzględnieniem kosztów (jeśli występują) transportu, montażu oraz cła i innych tego typu opłat;
- 38) **zapanienie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zawalenia się naturalnych, podziemnych, pustych przestrzeni w gruncie;
- 39) **zdarzenie ubezpieczeniowe** – ogień, dym i sadzę, piorun, upadek statku powietrznego, huk ponaddzwiękowy, eksplozję, lawinę, powódź, przepięcie, opad, huragan, grad, śnieg i lód, kradzież z włamaniami, rabunek, dewastacja, awarie instalacji.

- 3) jest wyposażona w system ochrony przedprzepięciowej i odgromowej (o ile jest wymagany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa) oraz uziemienie;
- 4) usytuowana jest w miejscu ubezpieczenia, które jest trwałe ogrodzone i zamknięte na klucz oraz wyposażone w system stałego monitoringu instalacji fotowoltaicznej z powiadomieniem agencji ochrony mienia lub wyposażone w system 24 godzinnego dozoru miejsca ubezpieczenia.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 4

1. W ubezpieczeniu instalacji fotowoltaicznej, PZU SA odpowiada za szkodę powstałą wskutek zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia.
2. W ubezpieczeniu, o którym mowa w ust. 1, odpowiedzialnością PZU SA objęte są również szkody powstałe w wyniku akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniem ubezpieczeniowym objętym zakresem ubezpieczenia.
3. W ubezpieczeniu, o którym mowa w ust. 1, odpowiedzialnością PZU SA objęte są również koszty uprządknięcia miejsca ubezpieczenia po zaistnieniu szkody, w tym koszty rozbiórki i demontażu zniszczonych lub uszkodzonych elementów instalacji fotowoltaicznej, koszty odkażania w miejscu ubezpieczenia, koszty wywozu, składowania i utylizacji, koszty robót towarzyszących: robót ziemnych, tynkowania, robót murarskich, wykonania połączeń wypustowych.

§ 5

1. W ubezpieczeniu ryzyka wystąpienia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej, PZU SA odpowiada za stratę finansową ubezpieczonego spowodowaną wystąpieniem przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej wskutek szkody, za którą PZU SA ponosi odpowiedzialność w ubezpieczeniu instalacji fotowoltaicznej.
2. W ubezpieczeniu, o którym mowa w ust. 1, odpowiedzialnością PZU SA objęta jest strata finansowa przypadająca za okres od dnia rozpoczęcia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej do dnia wznowienia działania instalacji fotowoltaicznej, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.
3. Za dzień rozpoczęcia przerwy, o którym mowa w ust. 2, przyjmuje się dzień faktycznego wystąpienia tej przerwy. Za dzień wznowienia działania, o którym mowa w ust. 2, przyjmuje się dzień, w którym podjęto działalność w pełnym zakresie.
4. Okres przerwy lub przerw w działaniu instalacji fotowoltaicznej, za który PZU SA ponosi odpowiedzialność nie może być dłuższy niż 180 dni kalendarzowych i określony jest dla wszystkich przerw, niezależnie od faktycznego okresu ich trwania.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 6

1. W ubezpieczeniu instalacji fotowoltaicznej PZU SA nie odpowiada za szkody:
 - 1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez ubezpieczonego lub osobę, której ubezpieczony powierzył pieczę nad ubezpieczoną instalacją fotowoltaiczną, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
 - 2) wyrządzone umyślnie przez osobę, z którą ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
 - 3) powstałe z powodu normalnego zużycia lub naturalnego procesu starzenia się instalacji fotowoltaicznej w związku z jej normalnym użytkowaniem;
 - 4) spowodowane wadami lub usterkami istniejącymi przed objęciem instalacji fotowoltaicznej ochroną ubezpieczeniową;
 - 5) za które odpowiedzialny jest producent, sprzedawca, dostawca, zakład serwisujący lub naprawiający, z mocy prawa lub zawartej umowy;
 - 6) górnicze, w rozumieniu prawa górniczego;

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 3

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, przedmiotem ubezpieczenia może być znajdująca się w miejscu ubezpieczenia oraz będąca przedmiotem własności (współwłasności) ubezpieczonego albo będąca w jego posiadaniu na podstawie tytułu prawnego instalacja fotowoltaiczna oraz ryzyko wystąpienia w okresie ubezpieczenia przerwy w działaniu tej instalacji fotowoltaicznej.
2. Ochroną ubezpieczeniową może być objęta instalacja fotowoltaiczna, która spełnia łącznie następujące warunki:
 - 1) znajduje się poza strefą wybrzeża morskiego i poza strefą przepływów wewnątrz powodziowych, określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz poza obszarem bezpośredniego zagrożenia powodzią, tj. poza terenami znajdującymi się między wałem przeciwpowodziowym a linią brzegu;
 - 2) jest kompletna i gotowa do pracy, zgodnie z wymaganą dokumentacją potwierdzającą gotowość do jej użycia;

- 7) powstałe w wyniku trzęsienia ziemi;
 - 8) powstałe w następstwie działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, strajków lub niepokojów społecznych, aktów terroryzmu;
 - 9) powstałe wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, maserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego i elektromagnetycznego, skażenia radioaktywnego;
 - 10) będące następstwem decyzji administracyjnej wydanej na podstawie obowiązujących przepisów prawa, powodujących konfiskate, rewizyjce, nacjonalizację lub innego rodzaju przejęcie instalacji fotowoltaicznej przez rząd lub inne władze kraju;
 - 11) powstałe w następstwie eksploatacji nie naprawionej lub źle naprawionej instalacji fotowoltaicznej;
 - 12) powstałe w następstwie braku umiejętności obsługi instalacji fotowoltaicznej;
 - 13) powstałe w następstwie przemarzania konstrukcji wsporczych, fundamentów;
 - 14) powstałe w następstwie zapadania się ziemi powstałego w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi;
 - 15) powstałe w następstwie upadku drzewa w wyniku jego wycinania lub przycinania przez ubezpieczonego lub osobę bliską ubezpieczonego pozostającą z ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym, bez pozwolenia, o ile takie pozwolenia jest wymagane przepisami prawa;
 - 16) powstałe w następstwie upadku masztu spowodowanego jego niekonserwowaniem lub jego nienależytym konserwowaniem, jeżeli obowiązek jego konserwacji należał do ubezpieczonego lub osoby bliskiej ubezpieczonego pozostającej z ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
 - 17) powstałe w następstwie kradzieży z włamaniem, jeżeli z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa ubezpieczonego, osoby bliskiej ubezpieczonego pozostającej z ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym lub osoby, której ubezpieczony powierzył pieczę nad ubezpieczoną instalacją fotowoltaiczną, w chwili zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego miejsce ubezpieczenia nie spełniało wymogów dotyczących zabezpieczenia ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej określonych w § 3 ust. 2 pkt 4, chyba że nie miało to wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego i chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłała odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
 - 18) których wartość nie przekracza kwoty 1000 zł (franszyza integralna).
2. Ponadto w ubezpieczeniu instalacji fotowoltaicznej PZU SA nie odpowiada za szkody wyrządzone przez ubezpieczonego, osobę bliską ubezpieczonego pozostającą z ubezpieczonym w wspólnym gospodarstwie domowym lub osobę, której ubezpieczony powierzył pieczę nad ubezpieczoną instalacją fotowoltaiczną, pozostające w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów prawa o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego.
 3. Fakt znajdowania się w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu lub fakt znajdowania się pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, ocenia się według przepisów prawa obowiązujących w dniu zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego.
 4. W ubezpieczeniu ryzyka wystąpienia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej odpowiedzialność PZU SA jest wyłączona, gdy:
 - 1) decyzja wydana na podstawie obowiązujących przepisów prawa uniemożliwia lub opóźnia odbudowę zniszczonych lub uszkodzonych elementów instalacji fotowoltaicznej,

- przy czym PZU SA ponosi odpowiedzialność w okresie do uprawomocnienia się tej decyzji;
- 2) przerwa w działaniu instalacji fotowoltaicznej spowodowana jest przeglądem, konserwacją, pracami remontowymi niezwanymi ze zdarzeniem ubezpieczeniowym;
- 3) ubezpieczony nie jest w stanie odtworzyć utraconej, zniszczonej lub uszkodzonej instalacji fotowoltaicznej wskutek braku wystarczających środków finansowych ubezpieczonego niezbędnych do odtworzenia utraconej, zniszczonej lub uszkodzonej instalacji fotowoltaicznej w jak najszybszym trybie, również w sytuacji, gdy brak ten wynika z wysokości uzyskanej kwoty odszkodowania;
- 4) ubezpieczony zrezygnował z naprawy uszkodzeń w instalacji fotowoltaicznej spowodowanych zdarzeniem ubezpieczeniowym i zaniechał podjęcia przerwanej działalności instalacji fotowoltaicznej;
- 5) przyczyną przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej jest wyłącznie nieuzasadniona zwłoka ubezpieczonego w podjęciu działań zmierzających do naprawy uszkodzeń w instalacji fotowoltaicznej spowodowanych zdarzeniem ubezpieczeniowym.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 7

1. W ubezpieczeniu instalacji fotowoltaicznej suma ubezpieczenia ustalana jest w uzgodnieniu z ubezpieczającym w zależności od wartości odtworzeniowej ubezpieczanej instalacji fotowoltaicznej.
2. Limit odpowiedzialności dla kosztów określonych w § 4 ust. 3 wynosi 15% sumy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1.
3. W ubezpieczeniu ryzyka wystąpienia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej suma ubezpieczenia wynosi 10 000 zł.
4. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU SA.
5. Suma ubezpieczenia określona w ust. 1 ustalona jest na wszystkie zdarzenia ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia i jest każdorazowo pomniejszana o wypłacone odszkodowanie.
6. Suma ubezpieczenia określona w ust. 3 ustalona jest na wszystkie przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej i jest każdorazowo pomniejszana o wypłacone odszkodowanie.

USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

§ 8

1. W ubezpieczeniu instalacji fotowoltaicznej wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody, nie wyższej jednak niż suma ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 9–11.
2. W ubezpieczeniu ryzyka wystąpienia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej wysokość odszkodowania ustala się zgodnie z § 12, w kwocie nie wyższej jednak niż suma ubezpieczenia.
3. PZU SA zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych dokumentów, w tym rachunków, kosztorysów i innych dokumentów związanych z ustaleniem okoliczności, rozmiaru i wysokości szkody.

§ 9

W ubezpieczeniu instalacji fotowoltaicznej wysokość odszkodowania ustala się zgodnie z § 10 i 11 z uwzględnieniem poniższych zasad:

- 1) od ustalonej wysokości szkody odejmuje się wartość pozostałości po uszkodzonej lub zniszczonej instalacji fotowoltaicznej, które ze względu na rodzaj lub rozmiar uszkodzeń nadają się jeszcze do dalszego użytku lub odsprzedaży lub innego zagospodarowania;
- 2) do ustalonej wysokości szkody, w granicach sumy ubezpieczenia, dolicza się poniesione przez ubezpieczonego koszty:
 - a) o których mowa w § 21 ust. 3,
 - b) określone w § 4 ust. 3.

§ 10

1. W ubezpieczeniu instalacji fotowoltaicznej szkoda może być określona jako częściowa lub całkowita.
2. Szkodę uważa się za częściową, jeżeli koszt wymiany utraconej instalacji fotowoltaicznej bądź koszt naprawy uszkodzonej lub zniszczonej instalacji fotowoltaicznej, pomniejszony o wartość pozostałości po szkodzie, jest nie wyższy niż wartość rzeczywista tej instalacji fotowoltaicznej bezpośrednio przed wystąpieniem szkody.
3. W razie szkody częściowej na wysokość szkody składają się koszty konieczne do przywrócenia uszkodzonej lub zniszczonej instalacji fotowoltaicznej do stanu istniejącego bezpośrednio przed wystąpieniem szkody, z uwzględnieniem kosztów (jeśli występują) transportu, montażu oraz cła i innych tego typu opłat.
4. Szkodę uważa się za całkowitą, jeżeli koszt wymiany utraconej instalacji fotowoltaicznej bądź koszt naprawy uszkodzonej lub zniszczonej instalacji fotowoltaicznej, pomniejszony o wartość pozostałości po szkodzie, jest wyższy niż wartość rzeczywista tej instalacji fotowoltaicznej bezpośrednio przed wystąpieniem szkody.
5. W razie szkody całkowitej na wysokość szkody składają się koszty wymiany utraconej, uszkodzonej lub zniszczonej instalacji fotowoltaicznej na nową tego samego typu i o tych samych lub w przypadku kiedy jest to niemożliwe, najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, z uwzględnieniem kosztów (jeśli występują) transportu, montażu oraz cła i innych tego typu opłat.
6. Wysokość odszkodowania określa się na podstawie cen z dnia jego ustalenia, za wyjątkiem szkód udokumentowanych rachunkiem, kosztorysem, specyfikacją, o których mowa w § 11 ust. 1.

§ 11

1. W ubezpieczeniu instalacji fotowoltaicznej w porozumieniu z ubezpieczonym wysokość odszkodowania jest ustalana na podstawie rachunków, kosztorysów lub specyfikacji zakresu wykonanych robót.
2. Rachunki, kosztorysy i specyfikacje, o których mowa w ust. 1, PZU SA weryfikuje w zakresie zgodności ze stanem faktycznym: wysokości poniesionych kosztów dotyczących zakresu robót i użytych materiałów z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów.

§ 12

1. W ubezpieczeniu ryzyka wystąpienia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej wysokość odszkodowania wylicza się przez pomnożenie:
 - 1) stałej kwoty wynoszącej 1,19 zł oraz
 - 2) łącznej mocy instalacji fotowoltaicznej określonej w kW oraz
 - 3) liczby dni przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej.
2. Wysokość odszkodowania wypłaca się na podstawie dokumentu potwierdzającego przerwę w działaniu instalacji fotowoltaicznej: oświadczenia ubezpieczonego, opisu zdarzenia ubezpieczeniowego.

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 13

1. Okres ubezpieczenia w stosunku do każdego ubezpieczonego rozpoczyna się od następnego miesiąca kalendarzowego po miesiącu, w którym ubezpieczający zgłosił do PZU SA objęcie danego ubezpieczonego ochroną ubezpieczeniową, zgodnie z umową ubezpieczenia.
2. Okres ubezpieczenia w stosunku do każdego ubezpieczonego trwa jeden rok.
3. Ubezpieczonemu przysługuje prawo do rezygnacji z ochrony ubezpieczeniowej poprzez złożenie oświadczenia w tym zakresie.
4. Ochrona ubezpieczeniowa wygasa w odniesieniu do danego ubezpieczonego:
 - 1) z upływem okresu ubezpieczenia;
 - 2) z dniem, w którym ubezpieczony złożył oświadczenie o rezygnacji z ochrony ubezpieczeniowej;

- 3) z dniem odstąpienia ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia;
 - 4) z dniem doręczenia ubezpieczającemu oświadczenia PZU SA o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w zakresie ochrony co do danego ubezpieczonego w przypadku, gdy PZU SA ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki ubezpieczeniowej, a składka ubezpieczeniowa nie została zapłacona w terminie przewidzianym w umowie ubezpieczenia;
 - 5) z dniem wyczerpania sumy ubezpieczenia;
 - 6) z dniem rozwiązania zawartej pomiędzy ubezpieczonym i ubezpieczającym: umowy kompleksowej lub umowy o podłączenie instalacji fotowoltaicznej do sieci ubezpieczającego.
5. Ubezpieczający przekazuje ubezpieczonemu tekst OWU na piśmie lub, za zgodą ubezpieczonego, na innym trwałym nośniku, przed objęciem ochroną ubezpieczeniową.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 14

1. Ubezpieczający zobowiązany jest do zaplaceniu składki ubezpieczeniowej za okres, w którym PZU SA udziela ochrony ubezpieczeniowej.
2. Składka ubezpieczeniowa jest ustalana w zależności od sumy ubezpieczenia.
3. Składka ubezpieczeniowa płatna jest jednorazowo za roczny okres ubezpieczenia w terminie określonym w umowie ubezpieczenia.
4. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia, wypowiedzenie umowy ubezpieczenia nie zwalnia ubezpieczającego od obowiązku opłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim PZU SA udziela ochrony ubezpieczeniowej.
5. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki ubezpieczeniowej za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
6. Zapłata składki ubezpieczeniowej następuje w formie bezgotówkowej. Za dzień zapłaty składki ubezpieczeniowej uważa się dzień uznania rachunku bankowego wskazanego przez PZU SA, zgodnie z umową ubezpieczenia.
7. Składka ubezpieczeniowa nie podlega indeksacji.

POSTĘPOWANIE W RAZIE POWOŁANIA RZECZOZNAWCÓW

§ 15

1. Ubezpieczony lub PZU SA mogą powoływać rzeczoznawcę w celu ustalenia przyczyny lub wysokości szkody.
2. W razie rozbieżności w opiniach rzeczoznawców podmiotów, o których mowa w ust. 1, mogą powołać rzeczoznawcę opiniującego, który na podstawie przedłożonych do wglądu ekspertyz i własnej oceny stanu faktycznego wyda opinię.
3. Każdy z podmiotów, o których mowa w ust. 1, ponosi koszty rzeczoznawcy, którego powołał. Koszty rzeczoznawcy opiniującego, o którym mowa w ust. 2, ponoszą ubezpieczony oraz PZU SA po połowie.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA, OBOWIĄZKI INFORMACYJNE PZU SA

§ 16

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego PZU SA przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego tego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń, wysokości odszkodowania i sposobu obliczenia wysokości odszkodowania.
2. PZU SA wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.

3. PZU SA wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym.
4. Jeżeli, w terminie określonym w ust. 3, wyjaśnienia okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU SA albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU SA wypłaca w terminie określonym w ust. 3.

5. PZU SA jest zobowiązany:

- 1) po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego zdarzenia ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania; zawiadomienie o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego może zgłosić również ubezpieczony albo jego spadkobiercy; w tym przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak uprawniony z umowy ubezpieczenia;
- 2) jeżeli w terminach określonych w ust. 3 i 4 nie wypłaci odszkodowania, do zawiadomienia pisemnie:
 - a) osoby zgłaszającej roszczenie oraz
 - b) ubezpieczonego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie– o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także do wypłaty bezspornej części odszkodowania;
- 3) jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie:
 - a) osoby występującej z roszczeniem oraz
 - b) ubezpieczonego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie– wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz do pouczenia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
- 4) do udostępnienia ubezpieczającemu, ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości odszkodowania; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU SA udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU SA;
- 5) do udostępnienia osobom, o których mowa w pkt 4, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
- 6) na żądanie ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, do udostępnienia posiadanych przez siebie informacji związanych ze zdarzeniem ubezpieczeniowym będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU SA oraz ustalenia okoliczności zdarzenia ubezpieczeniowego, jak również wysokości odszkodowania.

§ 17

Jeżeli po wypłacie odszkodowania ubezpieczony odzyskał utracone elementy instalacji fotowoltaicznej, zobowiązany jest zwrócić niezwłocznie PZU SA odszkodowanie wypłacone za te elementy albo zrzec się praw do tych elementów na rzecz PZU SA. W razie odzyskania utraconych elementów instalacji fotowoltaicznej w stanie uszkodzonym lub niekompletnym, zwrotowi na rzecz PZU SA podlega kwota odpowiadająca ich wartości w dniu odzyskania.

ROZSZCZENIE REGRESOWE

§ 18

1. Z dniem wypłaty przez PZU SA odszkodowania roszczenia ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na PZU SA do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU SA pokrył tylko część szkody, ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU SA.
2. Nie przechodzą na PZU SA roszczenia ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
3. Jeżeli ubezpieczony bez zgody PZU SA zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę albo je ograniczył, PZU SA może odmówić wypłaty odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłacie przez PZU SA odszkodowania, wówczas PZU SA może żądać od ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO I UBEZPIECZONEGO

§ 19

1. Ubezpieczający obowiązany jest do poinformowania ubezpieczonego o prawach i obowiązkach wynikających z zawartej na jego rachunek umowy ubezpieczenia.
2. Ubezpieczający jest zobowiązany do przekazywania ubezpieczonemu informacji o numerach telefonów i adresach, pod którymi ubezpieczony może zgłosić zdarzenie ubezpieczeniowe, zrezygnować z ochrony ubezpieczeniowej i uzyskać informację o ubezpieczeniu.

§ 20

1. Ubezpieczony zobowiązany jest:
 - 1) przestrzegać obowiązujących przepisów prawa z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
 - 2) przestrzegać obowiązujących przepisów prawa budowlanego, prawa energetycznego, prawa dotyczącego odnawialnych źródeł energii;
 - 3) przestrzegać przepisów prawa dotyczących normalizacji, certyfikacji, budowy i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywania dozoru technicznego dla tych urządzeń;
 - 4) przestrzegać zaleceń producenta w zakresie montażu, warunków eksploatacji i sposobu użytkowania instalacji fotowoltaicznej;
 - 5) serwisować instalację fotowoltaiczną zgodnie z zaleceniami producenta.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa obowiązków, o których mowa w ust. 1, PZU SA wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.

§ 21

1. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego ubezpieczony obowiązany jest:
 - 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania instalacji fotowoltaicznej oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, między innymi wezwać straż pożarną oraz zawiadomić jednostkę policji, o ile zachodzi taka potrzeba (w szczególności w przypadku dewastacji, kradzieży z włamaniem, rabunku);
 - 2) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę oraz udzielić PZU SA pomocy dostarczając posiadane informacje oraz dokumenty niezbędne do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych.
2. Jeżeli ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1 pkt 1, PZU SA wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

3. PZU SA obowiązany jest, w granicach sumy ubezpieczenia, zwrócić koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne. Jeżeli przedmiotowe koszty poniesione zostały na polecenie PZU SA, to zwracane są one w pełnej wysokości.
4. Ubezpieczony obowiązany jest nie dokonywać w uszkodzonej instalacji fotowoltaicznej żadnych zmian i nie dokonywać jej naprawy, jeżeli zmiany i naprawa nie są uzasadnione koniecznością zabezpieczenia instalacji fotowoltaicznej pozostałej po szkodzie lub zmniejszenia rozmiaru szkody, bez uprzedniego przeprowadzenia oględzin przez PZU SA lub jego przedstawiciela, chyba że PZU SA lub jego przedstawiciel nie przeprowadził takich oględzin w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie, albo 14 dni, jeżeli niezbędne było powołanie biegłych (rzeczników).
5. Ubezpieczony obowiązany jest udzielić przedstawicielowi PZU SA pomocy i wyjaśnień w uzyskaniu informacji odnośnie okoliczności zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, przyczyn powstania szkody, jej przedmiotu i rozmiaru.
6. Wykonanie obowiązków, o których mowa w ust. 4 i 5, niezbędne jest do ustalenia odpowiedzialności PZU SA.

§ 22

1. Ubezpieczony zobowiązany jest zawiadomić PZU SA o zaistniałym zdarzeniu ubezpieczeniowym niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia uzyskania wiadomości o jego zajściu.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 1, PZU SA może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU SA ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia ubezpieczeniowego.
3. Skutki braku zawiadomienia PZU SA o zdarzeniu ubezpieczeniowym nie następują, jeżeli PZU SA w terminie, o którym mowa w ust. 1 i 2, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 23

1. Reklamację, skargę lub zażalenie składa się w każdej jednostce PZU SA obsługującej klienta.
2. Reklamacja, skarga lub zażalenie mogą być złożone w formie:
 - 1) pisemnej – osobiście albo przesyłką pocztową w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe, na przykład pisząc na adres: PZU SA ul. Postępu 18A, 02-676 Warszawa (adres tylko do korespondencji);
 - 2) ustnej – telefonicznie, na przykład dzwoniąc pod numer infolinii 801 102 102, albo osobiście do protokołu podczas wizyty w jednostce, o której mowa w ust. 1;
 - 3) elektronicznej – wysyłając e-mail na adres reklamacje@pzu.pl lub wypełniając formularz na www.pzu.pl.
3. PZU SA rozpatruje reklamację, skargę lub zażalenie i udziela na nie odpowiedzi, bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji, skargi lub zażalenia i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 3, PZU SA przekazuje osobie, która złożyła reklamację, skargę lub zażalenie informacje, w której:
 - 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
 - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
 - 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji, skargi lub zażalenia i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji, skargi lub zażalenia.
5. Odpowiedź PZU SA na reklamację, skargę lub zażalenie zostanie dostarczona osobie, która je złożyła, w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji, z tym że odpowiedź można dostarczyć pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek osoby, która złożyła tę reklamację, skargę lub zażalenie.
6. Osobie fizycznej, która złożyła reklamację przysługujące prawo wniesienia do Rzecznika Finansowego wniosku dotyczącego:
 - 1) nieuwzględnienia roszczenia w trybie rozpatrywania reklamacji;
 - 2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą tej osoby w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.
7. Reklamacje, skargi i zażalenia rozpatrywane są przez jednostki organizacyjne PZU SA, które są właściwe ze względu na przedmiot sprawy.
8. Reklamacje uregulowane są w ustawie o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz w ustawie o dystrybucji ubezpieczeń.
9. PZU SA przewiduje możliwość pozasądowego rozwiązywania sporów.
10. Podmiotem uprawnionym w rozumieniu ustawy o pozasądowym rozpatrywaniu sporów konsumenckich, właściwym dla PZU SA do pozasądowego rozpatrywania sporów, jest Rzecznik Finansowy, którego adres strony internetowej jest następujący: www.rf.gov.pl.
11. Ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, będącemu konsumentem, przysługujące prawo zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
12. PZU podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
13. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
14. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.